

IBIS hørings svar til udkast til ny strategi for dansk udviklingspolitik

Generelle kommentarer.

IBIS vurderer, at der er mange positive elementer i forslaget. Det er vigtigt at strategien er en udviklingspolitik og ikke alene en bistandspolitik, og det er centralt og positivt, at fattigdomsorienteringen fastholdes som det centrale mål for dansk udviklingspolitik. Det er vigtigt, at FN's 2015 mål fortsat udgør den overordnede ramme for den danske indsats. IBIS er enige i at skrøbelige stater får en højere prioritet og at der i den forbindelse signaleres vilje til en øget risikovillighed.

En udviklingsstrategi stiller store krav til *samarbejdet mellem forskellige ministerier*, hvilket historisk ikke har været nemt. F.eks. har det været svært at se linjen i den danske politik i forhold til Bretton Woods institutionerne, hvor Økonomi- og Erhvervsministeriet har varetaget relationen til Valutafonden hvorimod Udenrigsministeriet har varetaget relationen til Verdensbanken. Og strategiens nye (og velkomne!) fokus på skattesystemer, illegal kapital flugt og skattely forudsætter et tæt samarbejde mellem Udenrigs-, Finans- og Skatteministeriet. Regeringen bør sikre mekanismer, hvorved de overordnede målsætninger i strategien også reelt bliver retningsgivende for de ministerier, som ikke har bistand og udvikling som ressource.

Udviklingsstrategien er meget overordnet. *Den konkrete udmøntning* og de politikker og strategier, som må forudsættes at skulle styre udmøntningen, bliver afgørende for, hvad der konkret kommer til at ske som resultat af den nye strategi. IBIS finder det helt centralt, at vi om udviklingsorganisation sammen med andre relevante aktører inddrages aktivt i dette arbejde.

Strategien lægger op til mange niveauer af kommentarer og videre diskussion, og vi ser frem til denne. For nærværende vil vi koncentrere os om to aspekter, som vi er meget kritiske overfor i den nye strategi.

Uddannelse og den sociale sektor nedprioriteret.

Vi læser strategien som en markant nedprioritering af uddannelse og de sociale sektorer. IBIS arbejder især med uddannelse og vi er en del af Uddannelsesnetværket, som har indsendt et udførligt og dækkende hørings svar. IBIS deler synspunkterne i dette svar og vi vil derfor ikke gentage de mange og stærke argumenter der er for en højt prioriteret indsats indenfor uddannelse. Men vi vil gerne understrege den politiske kontekst, som dette skal ses i:

1. Danmark er i år vært for statuskonferencen for FN's 2015 mål. Konferencen vil gøre status over de opnåede resultater, herunder hvor der især er mangler. Med den nuværende hastighed vil der i år 2015 fortsat være 50 millioner børn, som ikke går i skole, og der er et enormt behov for yderligere finansiering. Det samlede finansieringsbehov for 'Uddannelse for Alle' – målene er 16 milliarder US dollars, og de seneste analyser fra Global Monitoring Report indikerer, at Afrika syd for Sahara står til at miste 4,6 milliarder dollars i 2009 og 2010 til finansiering af uddannelse.
2. Uddannelse er så stærkt repræsenteret i 2015 målene fordi der er meget bred enighed om, at netop uddannelse er den helt centrale forudsætning for at opnå de øvrige 2015 mål og er en forudsætning for demokrati, for sundhed, for landbrugsudvikling og for økonomisk vækst.
3. Afrika Kommissionens anbefaling om forbedrede erhvervsuddannelser og andre uddannelses tiltag kan ikke gennemføres uden en dansk, bilateral indsats. Vi opfatter ministerens udtalelser om at give ansvaret til Verdensbanken som at den danske indsats fremover skal ligge i regi af det såkaldte Fast Track Initiativ (FTI). FTI har indtil videre et smalt mandat, det dækker ret få lande og der har været en række dokumenterede problemer

med initiativets rolle i forhold andre donorer og de (for rigide) krav, der er stillet til udviklingslandene. Og først og fremmest er FTI skabt for at sikre yderligere finansiering til primær uddannelse!

4. Den danske regering har sat som mål at Danmark skal tilhøre 'top 5' på uddannelsesområdet. Det virker i det perspektiv besynderligt hvis Danmark ikke aktivt bruger de kompetencer vi har indenfor uddannelse, specielt fordi det globalt er en afgørende udfordring at sikre en undervisning som har kvalitet og som er relevant. For mange dropper ganske enkelt ud af skolesystemet uden brugbare færdigheder.

Det er vores stærke synspunkt og *anbefaling*, at uddannelse (gerne sammen med sundhed) bliver en 6. dansk prioritet og at det følges op med stigende bevillinger til denne del af arbejdet. En sådan prioritering er en forudsætning for at virkeliggøre strategiens øvrige mål for bl.a. økonomisk vækst og ligestilling, ligesom uddannelse bør være en central del af en indsats i skrøbelige stater. Den nuværende allokering på 135 millioner kroner til FTI og ca. 450 millioner kroner til bilaterale indsatser er i forvejen tæt på at være pinligt lavt.

Latinamerika

Danmark har formaliseret en *globaliseringsstrategi* og har en udenrigspolitisk interesse i at være til stede bredt i udviklingslandene. De bilaterale programmer i Nicaragua og Bolivia har været forposter for dansk involvering og kendskab til kontinentet. Danmark har bidraget relevant til at bekæmpe fattigdom og ulighed, og det har også skabt goodwill for Danmark i Latinamerika.

Latinamerika er ikke det fattigste kontinent, men det er det kontinent, hvor uligheden er størst. Kontinentet har for ikke så mange år siden været domineret af militær diktaturer, og militærkuppet i Honduras har vist, at det demokratiske fundament fortsat er spinkelt. Hvad der i dag virker selvfølgeligt kan langt fra tages som givet.

Kontinentets oprindelige befolkning er de mest marginaliserede og fattige. Danmark har bl.a. i kraft af rigsfællesskabet med Grønland haft en mulighed for at spille en særlig rolle. Den danske indsats har været betydningsfuld og Danmark har ikke blot været 'endnu en donor' men har i flere sammenhænge spillet en central og positiv rolle.

Vi er alle bekendt med problemerne i Nicaragua, men vi opfatter Bolivia som en helt anden sag. Den nuværende præsident er kontinentets første indianske præsident, hvilket politisk er ligeså stort som Obamas valg er i USA. På trods af de enorme udfordringer, som Bolivia står overfor, har præsidenten ved flere lejligheder fået en meget stærk og klar opbakning fra et flertal af befolkningen.

I den givne situation er det vores *anbefaling*, at en fortsat dansk indsats udformes med i et regionalt perspektiv og med fokus på 'demokrati og menneskerettigheder' og på 'klima og miljø'. Den fremlagte strategi lægger op til at styrke det regionale perspektiv og samarbejde, og de to indsatsområder flugter godt med de udfordringer, som Latinamerika står overfor, og de generelle prioriteringer, som strategien lægger op.

IBIS, 26.3.10